

Ολυμπία ώρα μηδέν

Ο όρος Πάρνωνας στη Λακωνία σήμερα

Καθηγητές του ΤΕΙ Λάρισας επισκέφτηκαν τις πυρόπληκτες από τις καταστροφικές δασικές πυρκαγιές περιοχές της Πελοποννήσου και επισημαίνουν την αναγκαιότητα άμεσης υλοτόμησης.

Ο Αντιπροσωπεία Καθηγητών του ΤΕΙ Λάρισας επισκέφτηκε το χρονικό διάστημα από 31 Οκτωβρίου 2007 μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2007 τις πυρόπληκτες περιοχές της Πελοποννήσου και συγκεκριμένα την Αρχαία Ολυμπία και το όρος Πάρνωνας στη Λακωνία προκειμένου να διαπιστώσει από κοντά τις καταστροφές που προκλήθηκαν από τις δασικές πυρκαγιές του καλοκαιριού και να μπορέσει να συμβάλει με όλες τις δυνάμεις στην αποκατάσταση του δασικού περιβάλλοντος των περιοχών αυτών και αφετέρου να συντάξει μελέτη αξιοποίησης της τεράστιας ποσότητας ξυλείας μεγάλων διαστάσεων. Στην αποστολή συμμετείχε ομάδα τεσσάρων καθηγητών του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου του Παραρτήματος Καρδίτσας του ΤΕΙ Λάρισας αποτελούμενη από τους: Δρ. Ιωάννη Κακαρά, Δρ. Ιωάννη Παπαδόπουλο, Δρ. Γεώργιο Νταλό και Δρ. Σωτήριο Καρα-

στεργίου. Η αποστολή είχε την πρωτοβουλία της παροχής τεχνικής βοήθειας στις παραπάνω περιοχές, υλοποιώντας έτσι την αριθμ. 104/4-9-2007 απόφαση του Συμ-

Η μεγάλη ταχύτητα της φωτιάς και η πολύ υψηλή θερμοκρασία έκαψαν την κόμη και τα λεπτά κλαδιά και απανθράκωσαν εξωτερικά το φλοιό νεκρώνοντας το κάμβιο και αφήνοντας εντελώς ανέπαφο το κυρίως ξύλο που προορίζεται για εκμετάλλευση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το ξύλο μεγάλων διαστάσεων έχει μονωτικές ιδιότητες και αντέχει στη φωτιά μη επιτρέποντας το φαινόμενο της καύσης να πλησιάσει στο κέντρο του κορμού.

βουλίου του Τμήματος.

Στις τρεις ημέρες της παραμονής τους οι παραπάνω καθηγητές ήρθαν σε επαφή με τις Δασικές Υπηρεσίες των περιοχών, την ομάδα του ΕΘΙΑΓΕ που έχει αναλάβει την αποκατάσταση του δασικού περιβάλλοντος στην περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας, με δασεργάτες που κατασκευάζουν ήδη αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα, και πραγματοποίησαν δειγματοληψία από διάφορα δασοπονικά είδη από τις πληγείσες περιοχές για περαιτέρω ποιοτικό έλεγχο. Στην περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας έχουν ήδη υλοτομηθεί και απομακρυνθεί τα περισσότερα δένδρα προκειμένου τα ειδικά συνεργεία να προβούν άμεσα στην αποκατάσταση της βλάστησης με τεχνητές αναδασώσεις, με σκοπό ο Κρόνιος Λόφος να είναι "έτοιμος" κατά την αφή της ολυμπιακής φλόγας το Μάρτιο του 2008. Η ρίψη, διαμόρφωση και μετατόπιση όμως των δένδρων έχουν γίνει με τέτοιο τρόπο,

δηλ. σε μήκη 1 και 1,5 m που δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αξιοποιηθούν εμπορικά.

Στην περιοχή όμως του Πάρωνα στη Λακωνία διαπιστώθηκε ότι το ξύλο των ιστάμενων δένδρων με διάμετρο πάνω από 13-14 cm που κήκαν στις πρόσφατες πυρκαγιές, σε ποσοστό 95% δεν έχει υποστεί ουδεμία υποβάθμιση σε ότι αφορά την ποιότητα του ξύλου.

Η μεγάλη ταχύτητα της φωτιάς και η πολύ υψηλή θερμοκρασία έκαψαν την κόμη και τα λεπτά κλαδιά και απανθράκωσαν εξωτερικά το φλοιό νεκρώνοντας το κάμβιο και αφήνοντας εντελώς ανέπαφο το κυρίως ξύλο που προορίζεται για εκμετάλλευση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το ξύλο μεγάλων διαστάσεων έχει μονωτικές ιδιότητες και αντέχει στη φωτιά μη επιτρέποντας το φαινόμενο της καύσης να πλησιάσει στο κέντρο του κορμού.

Η παραμονή των κορμών επί μακρόν στο δάσος θα προκαλέσει διάφορες αλλοιώσεις, κυρίως προσβολή μυκήτων και ξυλοφάγων εντόμων, που τελικά θα υποβαθμίσουν την ξυλεία. Έτσι τα ιστάμενα "καμένα" δένδρα θα πρέπει οπωσδήποτε να υλοτομηθούν και να οδηγηθούν σε пристήρια για κατεργασία το συντομότερο δυνατόν.

Προτείνεται όπως η Δασική Υπηρεσία συντονίσει την όλη επιχείρηση άμεσης υλοτόμησης - μετατόπισης και διάθεσης της στρογγύλης ξυλείας, με τήρηση των κανόνων ορθής διαχείρισης των δασών που πρεσβεύει η δασολογική επιστήμη, σε μο-

νάδες αξιοποίησης όπως: στρογγύλη ξυλεία μεγάλου μήκους (>2 m) και λεπτή στρογγύλη ξυλεία σε пристήρια, μονάδες παραγωγής παλετών και σε μονάδες ξυλοκατασκευών, το βιομηχανικό ξύλο και τα καυσόξυλα σε μονάδες παραγωγής ξυλοπλακών ως ξυλεία θρυμματισμού, καθώς και σε μονάδες ανθρακοκάμινων και ασβεστοκάμινων.

Η τεράστια ποσότητα της ξυλείας επιβάλλει την ενεργοποίηση και την εκδήλωση ενδιαφέροντος της ελληνικής βιομηχανίας ξύλου. Καλό είναι να ειδοποιηθούν όλες οι μονάδες αξιοποίησης ξύλου και σε συνεργασία με συνεταιρισμούς, ομάδες δασεργατών κ.α. να αρχίσει άμεσα η όλη επιχείρηση συγκομιδής, όπου το δασικό δίκτυο το επιτρέπει.

Οι ποσότητες ξυλείας είναι πολύ μεγάλες

Η τεράστια ποσότητα της ξυλείας που υπάρχει για υλοτόμηση επιβάλλει την ενεργοποίηση και την εκδήλωση ενδιαφέροντος της ελληνικής βιομηχανίας ξύλου. Πρέπει όλες οι μονάδες αξιοποίησης ξύλου σε συνεργασία με συνεταιρισμούς, ομάδες δασεργατών κ.α. να αρχίσουν άμεσα την όλη επιχείρηση συγκομιδής, όπου το δασικό δίκτυο το επιτρέπει.

και η αξία της επίσης τεράστια, η δε παραμονή της ξυλείας στο δάσος θα την υποβαθμίσει δραματικά. Το ίδιο ισχύει και για τα καμένα δένδρα που υπάρχουν σε ιδιωτικά κτήματα, όπως δένδρα κυπαρισσιού. Το κυπαρίσσι είναι το καταλληλότερο είδος για δομική ξυλεία και η διάμετρος των 15-20-25 cm είναι η καταλληλότερη για πελεκητά άριστης ποιότητας.

Με τη συγκεκριμένη τεχνική πρόταση, δηλ. της άμεσης υλοτομίας και διάθεσης της ξυλείας στην αγορά, είναι σίγουρο ότι θα υπάρξουν μόνο πολλαπλά οφέλη σε αρκετούς τομείς:

≈ Θα αξιοποιηθεί το ξύλο το οποίο είναι καμένο εξωτερικά, αλλά εσωτερικά παραμένει ανέπαφο και έτσι θα υπάρξει ένα πολύ σημαντικό οικονομικό όφελος για το Ελληνικό Δημόσιο. Το όφελος αυτό ισχύει μόνο αν οργανωθεί η όλη επιχείρηση άμεσα και πραγματοποιηθούν οι υλοτομικές εργασίες τώρα και καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα. Αν ξεκινήσουν οι εργασίες μετά την άνοιξη είναι σίγουρο ότι η υποβάθμιση της ξυλείας θα είναι πολύ μεγάλη και το παραπάνω όφελος θα μειωθεί σημαντικά. Μια πρώτη εκτίμηση ανεβάζει τον όγκο της παραγόμενης ξυλείας που θα προέλθει από τις καμένες περιοχές σε εκατοντάδες χιλιάδες κυβικά μέτρα, η αξία της οποίας μπορεί να ανέλθει σε ποσά αρκετών εκατομμυρίων ευρώ.

≈ Θα προσφερθεί στην ελληνική ξυλοβιομηχανία επαρκής υγιής εγχώρια ξυλεία,

Ο Κρόνιος Λόφος στην Αρχαία Ολύμπια σήμερα

Η περιοχή πίσω από το μουσείο της Ολυμπίας

την οποία σήμερα αυτή εισάγει. Με κίνητρο την ελαφρά μειωμένη τιμή της ξυλείας σε ένα ποσοστό της τάξης του 20% (ή και περισσότερο) της αγοραστικής της αξίας θα προσφερθεί ένα σημαντικό κίνητρο, ώστε να προβούν πολλές επιχειρήσεις του κλάδου ξύλου στην προμήθεια των παραπάνω ποσοτήτων και κατηγοριών ξυλείας.

≈ Οι δασεργάτες θα έχουν απασχόληση όλη τη διάρκεια του χειμώνα και φυσικά ένα πολύ σημαντικό εισόδημα για όλη την περίοδο των συγκομιστικών εργασιών (υλοτομία, μετατόπιση) είτε εργαστούν στην Κρατική Εκμετάλλευση Δασών (σύστημα ΚΕΔ), είτε με το σύστημα του Π.Δ. 126/86. Άμεσα

όφελος σε επίπεδο Εθνικής Οικονομίας θα υπάρξει και με τη μείωση των δεικτών ανεργίας.

≈ Το περιβάλλον θα προστατευτεί ιδιαίτερα, καθώς είναι απαραίτητο να απομακρυνθεί η καμένη βλάστηση προκειμένου να γίνει φυσική αναγέννηση των κωνοφόρων ειδών για να μπορέσουν τα νεαρά αρτίφυτρα να αναπτυχθούν και να μην καταστραφούν, είτε να αναπτυχθούν τα νεαρά πρεμνοβλαστήματα από τα πλατύφυλλα είδη που κήκκαν (δρυς, οξιά).

Ύστερα από τα παραπάνω θα πρέπει τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης &

Τροφίμων, όσο και οι Περιφέρειες και οι Δασικές Υπηρεσίες όλων των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφικές δασικές πυρκαγιές να ενεργοποιηθούν άμεσα για την υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων και να οργανώσουν με τον καλύτερο τρόπο τις εργασίες απομάκρυνσης και αξιοποίησης της καμένης δασικής βλάστησης, ώστε να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη και να αμβλυθθεί κάπως το μεγάλο πλήγμα του περιβάλλοντος που υπέστη η χώρα μας.

Η αποστολή των Καθηγητών του ΤΕΙ Λάρισας αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει θερμά τόσο τη Διοίκηση του ΤΕΙ Λάρισας για τη δυνατότητα που της δόθηκε να προσφέρουν τις όποιες υπηρεσίες τους προς τις πληγείσες περιοχές, όσο και το Διευθυντή Δασών Λακωνίας κ. Κ. Γιαννακόπουλο, τη Δασάρχη Σπάρτης κα Π. Σιμάδη, την επιστημονική ομάδα του ΕΘΙΑΓΕ (κ.κ. Γ. Μπαλούτσο και Γ. Μάντακα), καθώς και τους προέδρους (Τσιάλη Μ. και Μανωλούδη Δ.) και τους δασεργάτες των Δασικών Συνεταιρισμών Βαρβάρας και Ιερισσού Χαλκιδικής που εργάστηκαν πολύ σκληρά και υπεύθυνα στην κατασκευή κορμοφραγμάτων στην περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας και την πολύτιμη βοήθεια που προσέφεραν.

Διακρίνονται από αριστερά Δρ. Καραστεργίου, κος Γιαννόπουλος Διευθυντής Δασών Λακωνίας, Δρ. Κακαράς, κα Σιμάδη Δασάρχη Σπάρτης, Δρ Παπαδόπουλος και Δρ Νταλός, στο όρος Πάρνωνας

Σημειώνεται ότι δείγματα των δένδρων που ελήφθησαν από τις εν λόγω περιοχές μεταφέρθηκαν στα Εργαστήρια Ποιοτικού Ελέγχου και Τεχνολογίας Ξύλου του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου προκειμένου να επαληθευτεί ότι οι μηχανικές ιδιότητες του ξύλου των καμένων δένδρων δεν επηρεάστηκαν από την πυρκαγιά. Τα αποτελέσματα θα γνωστοποιηθούν σύντομα.

Ε

Οι αρθρογράφοι είναι Καθηγητές του Τμήματος Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου & Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας, Παράρτημα Καρδίτσας